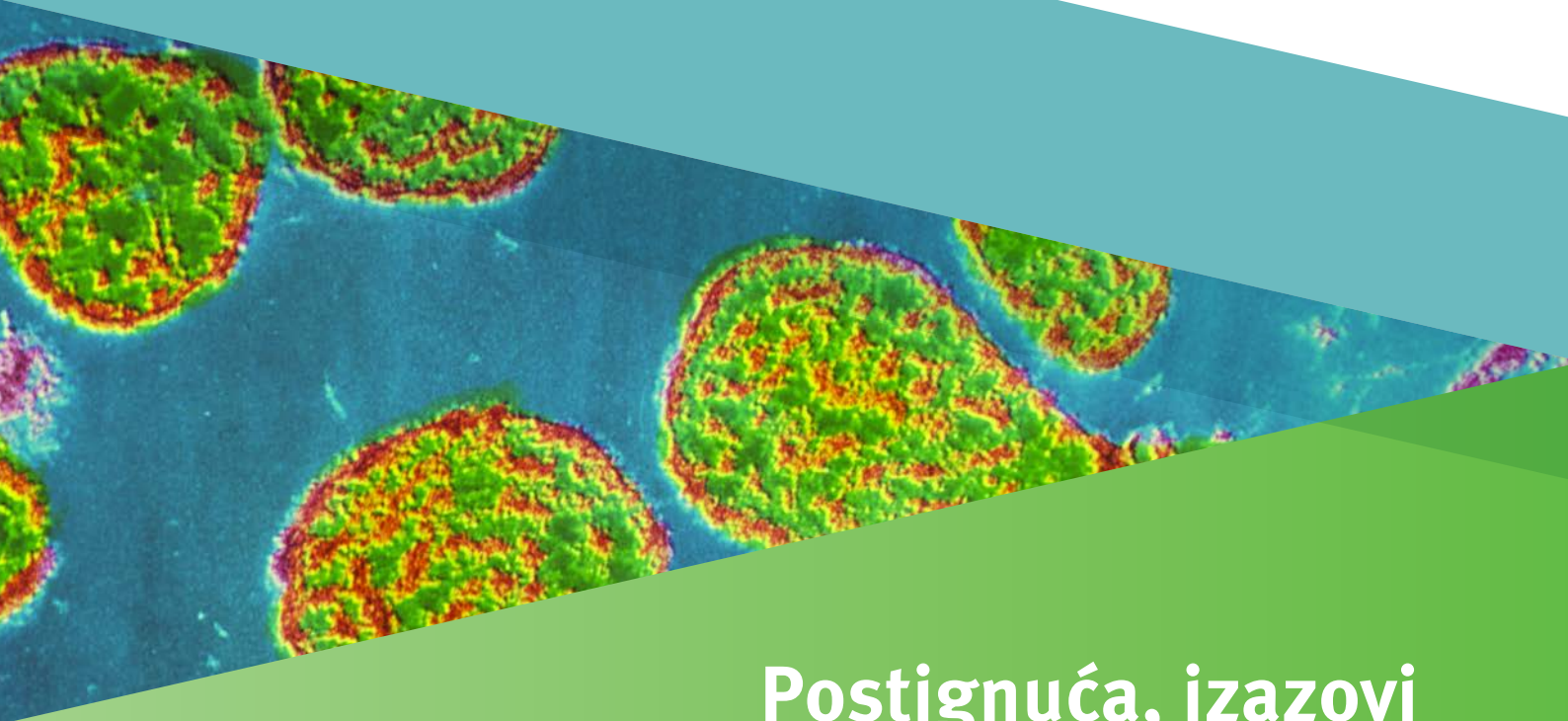

Postignuća, izazovi i glavni rezultati u 2017. godini

Najvažnije aktivnosti iz Godišnjeg izvješća direktora

Ovaj pregled sadrži prikaz ključnih aktivnosti iz 2017. godine, ali nipošto ne predstavlja cjelokupni niz postignuća ECDC-a tijekom te godine. Detaljan prikaz aktivnosti ECDC-a, njegovih organizacijskih i administrativnih struktura te plana rada nalazi se u cjelovitoj verziji Godišnjeg izvješća.

<https://ecdc.europa.eu/en/publications-data/annual-report-director-2017>

Predloženi navod:

Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti. Postignuća, izazovi i glavni rezultati u 2017. godini Najvažnije aktivnosti iz Godišnjeg izvješća direktora. Stockholm: ECDC; 2018.

ISBN 978-92-9498-207-0

ISSN 2529-6043

doi 10.2900/31896

Kataloški broj TQ-AX-18-001-HR-N

© Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti, 2018.

Sve slike © ECDC, osim slike SciencePhoto (naslovnica i stranica 20, donji desni kut) i licenca Creative Commons za nekomercijalno imenovanje (CC BY-NC 4.0) putem korisnika Flickr: Martin Deutsch (2. stranica, gornji lijevi kut), UNICEF (2. stranica, u sredini desno), Ian Jacobs (4. stranica, dno), Gabriel Jabur (8. stranica, vrh), Jesus Reyes (8. stranica, dno), Nadine (10. stranica, gornji lijevi kut), Adolfo Lujan (12. stranica, dno), timquijano (14. stranica, vrh), Government of Alberta (14. stranica, donji lijevi kut), Haukeland universitetssjukehus (14. stranica, donji desni kut), Albaraa Mehdar (16. stranica, donji lijevi kut), CDC (16. stranica, donji desni kut), US AFBMP (20. stranica, gornji desni kut), Dean Calma (22. stranica, gornji lijevi kut).

Umnožavanje je dopušteno uz uvjet da se navede izvor.

Osim uz izričito odobrenje nositelja autorskih prava, fotografije upotrijebljene u ovoj publikaciji zaštićene autorskim pravom smiju se upotrebljavati samo za ovu publikaciju.

Postignuća, izazovi i glavni rezultati u 2017. godini

Najvažnije aktivnosti iz Godišnjeg izvješća direktora

Sadržaj

Predgovor.....	3
Uvod	3
Nadzor zaraznih bolesti diljem Europe	5
Zaštita zdravlja u Europi: Programi sprečavanja bolesti ECDC-a.....	6
Antimikrobna otpornost i infekcije povezane sa zdravstvom (ARHAI).....	7
Bolesti u nastajanju i vektorske bolesti (EVD).....	9
Bolesti koje se prenose hranom i vodom i zoonoze (FWD).....	11
HIV, spolno prenosive bolesti i virusni hepatitis (HSH).....	13
Gripa i ostali respiratorni virusi (IRV)	15
Tuberkuloza (TB)	17
Bolesti koje se mogu spriječiti cijepljenjem (VPD)	19
Komunikacija i obuka: širenje informacija, prenošenje znanja	21
Pod budnim okom: motrenje bolesti.....	23
ECDC u brojkama	24

Uvodna riječ predsjednika Upravnog odbora

Prije svega, želim čestitati novoj direktorici ECDC-a Andrei Ammon na imenovanju. Izabrana je u ožujku 2017. kada je već više od dvije godine vodila Centar kao izvršna direktorica. ECDC će njezinim imenovanjem dobiti stabilnost i vodstvo potrebno za konsolidaciju rada Centra.

U planu ECDC-a za 2017. jedan od prioriteta bilo je ostvarenje odgovarajuće razine pripravnosti, a posebice provedba Odluke 1082/2013/EU o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama za zdravlje. ECDC je razvio nekoliko alata za poboljšavanje sposobnosti rješavanja hitnih slučajeva u tom području.

Antimikrobna otpornost i bolesti koje se mogu spriječiti cijepljenjem također se nalaze na vrhu popisa prioriteta: antimikrobna otpornost u državama članicama je u porastu, kao i nesklonost cijepljenju diljem Europe.

Kontrola bolesti i dalje je jedna od najvažnijih zadaća ECDC-a. Neka od dojmljivih postignuća Centra uključuju 38 brzih procjena rizika novih mogućih bolesti, smjernice za novi dizajn sustava za nadzor bolesti Centra te sveobuhvatna procjena mikrobioloških laboratorija u Europi.

Programi za vanjsku procjenu kvalitete laboratorija nisu osmišljeni samo u svrhu procjene; osiguravaju brže otkrivanje novih bolesti i brži odgovor na njih. Povratne informacije koje smo primili od država članica pokazuju da se Europa nalazi na pravom putu. Dio napretka koji primjećujemo prethodnih godina može se pripisati neumornom naporu ECDC-a u pri davanju podrške državama članicama u svim aspektima ljudskog zdravlja.

*Daniel Reynders,
predsjednik Upravnog odbora ECDC-a
24. veljače 2018.*

Uvodna riječ direktorice

Godinu 2017. nisu obilježila velika izbijanja bolesti, ali smo zbog dviju ozbiljnih prijetnji za javno zdravlje imali mnogo posla:

- Mnogo godina ECDC promicala je razboritu upotrebu antibiotika, posebno u zdravstvenim okruženjima. ECDC daje veliku podršku pristupu „One Health“ Europske komisije koju smatra suradnjom za ostvarivanje boljeg zdravlja ljudi, životinja i okoliša.
- Otpor prema cijepljenju u Europi: Postoje neprijeponi dokazi o tome da cjepiva djeluju – no unatoč tome postoje mnogi roditelji koji ne žele cijepiti svoju djecu i zanemaruju činjenicu da je necijepljenje djece puno veći rizik. Nekoliko izbijanja ospica u 2017. pokazalo je da je procijepljenost diljem EU-a i dalje preniska.

Tijekom 2017. Centar je odgovorio na 59 znanstvenih zahtjeva Europske komisije, Europskog parlamenta i država članica; više od 200 dokumenata objavljeno je na našoj mrežnoj stranici s novim dizajnom.

Nakon višemjesečnih priprema, dovršene su smjernice za novi dizajn sustava za nadzor. Ojačana je suradnja s našim partnerima u sektoru javnog zdravstva, uključujući stratešku suradnju s Regionalnim uredom Svjetske zdravstvene organizacije za Europu.

2017. bila je posljednja cijela godina koju smo proveli u starom sjedištu, prenamijenjenoj školskoj zgradi iz 1888. Naša nova zgrada u četvrti Solna-Frösunda sadržavat će sve tehničke i dodatne sadržaje koje moderna uredska zgrada treba sadržavati. Uvjereni smo da će naše osoblje i naši posjetitelji uživati u novoj zgradi ECDC-a i da će u našem novom domu vladati ozračje suradnje i produktivnosti.

*Andrea Ammon,
direktorica ECDC-a
29. ožujka 2018.*

Gore lijevo: naslov u novinama iz UK-a o izbijanju ospica

Gore sredina: EPIET je podružnica u istraživačkom programu ECDC-a koji se bavi intervencijskom epidemiologijom

Gore desno: Članovi osoblja ECDC-a tijekom konferencijskog poziva s Glavnom upravom za zdravlje i sigurnost hrane

Sredina desno: Cjepiva na hrpi koja čekaju na distribuciju

Dno: Elektronički posteri na konferenciji ECDC-a ESCAIDE u Stockholmu

Nadzor zaraznih bolesti diljem Europe

Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC) osnovan je 2015. sa sjedištem u Stockholmu u Švedskoj. Dio je mreže agencija EU-a. Te agencije izvršavaju tehničke i znanstvene zadatke koje institucijama EU-a pomažu u provedbi politika i donošenju odluka. Budući da su agencije EU-a decentralizirane, mogu se pronaći u gotovo svim državama članicama EU-a.

Nadzor bolesti

Područje primjene mandata ECDC-a pokriva nadzor više od 50 zaraznih bolesti, od AIDS-a/HIV-a do rijetkih bolesti zoonoze. Promičemo i cijepljenje, prepoznavamo ponašanja opasna za zdravlje, osiguravamo kvalitetu laboratorija diljem Europe, obučavamo epidemiologe iz sektora javnog zdravstva iz cijele Europe te educiramo i informiramo našu publiku o svim aspektima javnog zdravstva i zaraznim bolestima.

Krajem 2017. ECDC je imao 263 stalnih djelatnika koji su sudjelovali u nadzoru bolesti, otkrivanju izbijanja bolesti, pružanju znanstvenih savjeta, informacijskoj tehnologiji, komunikaciji i administraciji.

Europski pristup nadzoru bolesti

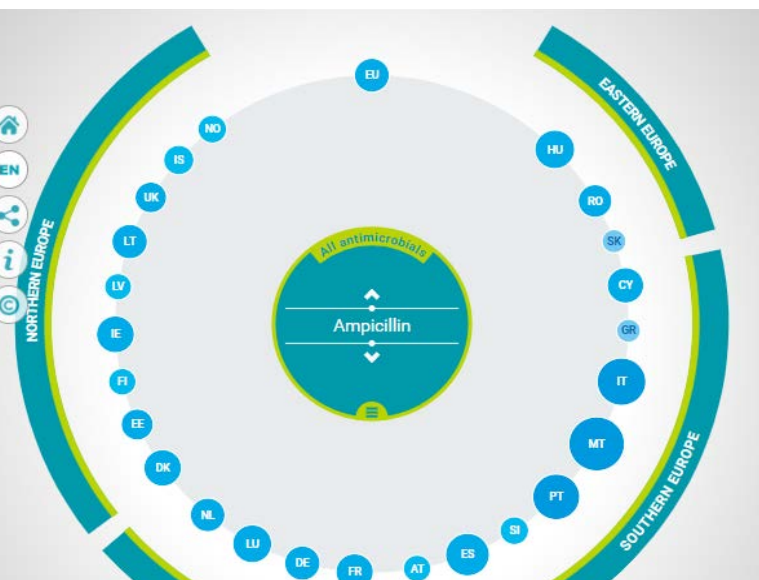
ECDC djeluje i održava tri sustava za nadzor zaraznih bolesti diljem Europe. Svaki se sustav odnosi na jedno područje kontrole bolesti: EWRS (otkrivanje prijetnji, upozorenja o otkrivenim prijetnjama), EPIS (obavješćivanje o epidemijama) i TESSy (nadzor bolesti i statistički podatci).

Sustav ranog upozorenja i odgovora (EWRS) povjerljiv je sustav koji omogućuje državama članicama i Europskoj komisiji dijeljenje podataka o zdravstvenim događajima s mogućim posljedicama na razini EU-a. EWRS pomaže i pri koordinaciji mjera potrebnih za zaštitu javnog zdravlja.

Informacijski sustav za obavješćivanje o epidemijama (EPIS) sigurna je komunikacijska internetska platforma koja omogućuje međunarodnu razmjenu epidemioloških informacija.

Europski sustav za nadzor (TESSy) sustav je s bazom podataka za prikupljanje podataka o bolestima. Zemlje EU-a/EGP-a redovito prijavljuju podatke o zaraznim bolestima u sustav TESSy. Podatkovne aplikacije obuhvaćaju izradu izvješća o nadzoru bolesti i ECDC-ov internetski interaktivni Atlas za nadzor zaraznih bolesti.

*Gore lijevo: Priprema za ECDC-ovu međunarodnu konferenciju ESCAIDE o epidemiologiji za 2017.
Gore sredina: Tomtebodaskolan, sjedište ECDC-a do proljeća 2018.
Gore desno: Panel na sastanku nacionalnih kontaktnih točaka, Stockholm
Sredina desno: ESCAIDE 2017., Stockholm
Dno: Komarac Aedes aegypti*

Zaštita zdravlja u Europi: Programi sprečavanja bolesti ECDC-a

Antimikrobna otpornost i infekcije povezane sa zdravstvom ARHAI

Prevenција i kontrola antimikrobnog otpora i infekcija povezane sa zdravstvom (skraćeno ARHAI) ostaju važan problem u planu rada Centra, stoga ne čudi da su se aktivnosti na dugom popisu aktivnosti programa izvršavale tijekom cijele godine. Krajem godine, povodom desetoga Europskoga dana svjesnosti o antibiotici- cima koji se obilježava 18. studenoga, okupilo se više od 40 zemalja i sudjelovalo u događajima i aktivno- stima povezanim s mnogim aspektima antimikrobne otpornosti.

ECDC nastavio je davati ključni doprinos Transatlantskoj radnoj skupini za antimikrobnu otpornost. Radna sku- pina TATFAR stvorena je 2009. da bi se poboljšala suradnja Europske unije i SAD-a radi smanjenja prijet- nje od mikroba otpornih na antibiotike.

Još dvije aktivnosti nastavljene su s istim ciljem, ali neznatno drugačijim fokusom: objavom dokumenta sa smjernicama o otpornim enterobakterijama koji se odnosi na antimikrobnu otpornost u zdravstvu, dok je pokretanje nadzora na molekularnoj razini za entero- bakterije otporne na karbapenem/kolistin istaknulo dijagnostičke aspekte prevencije i kontrole antimi- krobne otpornosti. Nadalje, značajno je proširen direk- torij s mrežnim resursima za prevenciju antimikrobne otpornosti i infekcija povezanih sa zdravstvom.

U okviru programa 2017. u bazu podataka o antimi- krobnoj otpornosti dodani su novi podatci o infekci- jama kirurške rane na mjestu reza. Svim skupovima podataka može se pristupiti na internetu putem ECDC- ova nadzornog Atlasa za nadzor zaraznih bolesti.

*Gore: ESCAIDE okuplja epidemiologe i mikrobiologe, od kojih su mnogi specijalizirani za antimikrobnu otpornost
Dolje lijevo: Interaktivni grafički prikaz podataka o antimikrobnoj otpornosti koji su izradili ECDC i EFSA
Dolje desno: Planiranje dokumenata za 10. Europski dan svjesnosti o antibioticima*

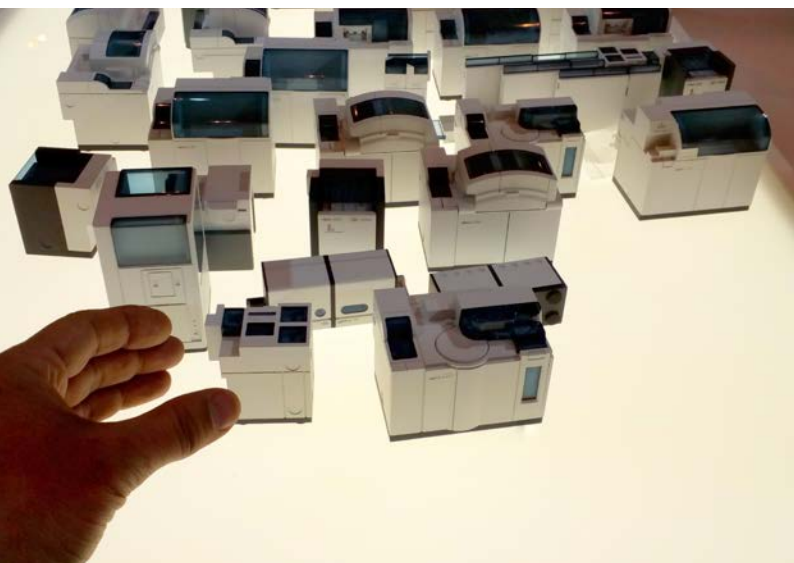
Bolesti u nastajanju i vektorske bolesti: EVD

Izbijanja bolesti u nastajanju i vektorskih bolesti često su povezana s neodgovarajućom kontrolom komaraca. Radi podizanja svijesti o tom problemu i pružanja podataka o prisutnosti komaraca, tim ECDC-a za bolesti u nastajanju i vektorske bolesti objavio je novi alat za modeliranje pomoću kojega je moguće usporediti strategije za kontrolu vektorskih bolesti za groznicu zapadnoga Nila u Europi. Alat je konceptualno povezan s ECDC-ovim Atlasom za slučajeve groznice zapadnoga Nila u Europi koji je i dalje jedna od najpopularnijih mrežnih podstranica ECDC-a. ECDC je 2017. godine u nadzor groznice zapadnoga Nila dodao slučajeve bolesnih životinja koristeći se podacima iz Sustava prijave bolesti životinja (ADNS) Europske komisije: konji su kontrolne životinje za ljudsko izlaganje i služe kao primjer za pomicanje paradigme „One Health“.

Zbog masovnog izbijanja Zika virusa 2015. i 2016. ECDC-ovi stručnjaci bili su zauzeti provedbom brojnih dodatnih aktivnosti: dvije procjene rizika ažurirane su, dok je Centar u suradnji sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom i CDC-om iz SAD-a nastavio raditi na klasifikacijama Zika virusa prema zemljama radi pružanja savjeta o putovanjima.

ECDC je u suradnji s Europskom agencijom za sigurnost hrane (EFSA) nastavio prikupljati podatke o vektorima člankonošcima (insekti i bliski srodnici) za bolesti ljudi i životinja. Definicija slučaja za Lyme neuroboreliozu podnesena je Europskoj komisiji za moguće uvrštenje na popis zaraznih bolesti koje se mogu prijaviti na razini EU-a.

*Gore: Leglo komarca Aedes aegypti u odbačenoj boci vode
Dno: Krupni plan legla komarca Aedis aegypti*

Listeria infections in the EU in 2016

There was a total of 2 536 reported listeriosis cases in 2016.

1 520

confirmed listeriosis cases with known age and outcome

62%

of cases were in people 65 or older

19%

of cases in people 65 or older were fatal

Listeria monocytogenes in food

4.9%

of ready-to-eat fish products were *L. monocytogenes* positive

2.6%

of ready-to-eat meat products were *L. monocytogenes* positive

0.7%

of cheese were *L. monocytogenes* positive

Source: European Union summary report on trends and sources of zoonoses, zoonotic agents and food-borne outbreaks in 2016, published by EFSA and ECDC in 2017. Data on case numbers come from the European Surveillance System (TESSy), data on food come from EFSA zoonoses database.

Bolesti koje se prenose hranom i vodom i zoonoze FWD

Činjenica da je EPIS-FWD (ECDC-ov sustav za obavješćivanje o bolestima koje se prenose hranom i vodom i zoonoze) primio 54 hitna zahtjeva tijekom 2017. pokazuje važnost tog sustava koji djeluje diljem EU-a. „Hitni upiti“ otvoreni su za cijelu mrežu sustava EPIS-FWD i služe kao alat za istraživanje izbijanja. Stručnjaci za bolesti koje se prenose hranom i vodom te zoonoze mogu pozvati druge stručnjake, na primjer stručnjake za sigurnost hrane, veterinare i stručnjake za okoliš radi podizanja razine stručnosti. Zbog toga je sustav EPIS FWD savršen alat za borbu protiv bolesti koje se prenose hranom.

ECDC je razvio i projekt ELiTE koji se bavi molekularnom epidemiologijom listerioze pomoću proširene uporabe sekvenciranja cijelog genoma (WGS) i drugih tehnologija. Stručnjaci iz šest država članica pozvani su na radionicu za analizu sekvenciranja izolata listerije sljedeće generacije radi istraživanje izbijanja.

Retrospektivnom provjerom valjanosti nadzora listerioze u Europi pojačanog sekvenciranjem cijelog genoma koji temelji na sekvenciranju više od 2 700 izolata od 2010. do 2016. uspostavljen je niz kriterija za ocjenu događaja u više zemalja.

Europska agencija za sigurnost hrane (EFSA) europska je agencija koja nadzire postojeće rizike i rizike u nastajanju povezane s prehrambenim lancem. Suradnja ECDC-a i EFSA-e ključna je za europsko javno zdravlje. Zajednički sastanak agencija u Parmi u listopadu 2017. o izbijanju bolesti koje se prenose hranom i pristupu One-Health jasno je označio važnost partnerstva i umrežavanja u tom području javnog zdravlja. Agencije ECDC i EFSA objavile su godišnje izvješće o antimikrobnoj otpornosti i zoonozama.

Centar je u suradnji s dvama partnerima (CDC iz SAD-a i Public Health Canada) objavio znanstveni rad* o standardima koji osiguravaju mogućnost usporedbe podataka na temelju sekvenciranja cijelog genoma koji su prikupljeni pomoću globalnog nadzora bolesti koje se prenose hranom.

ECDC-ov program za razmjenu stručnjaka za bolesti koje se prenose hranom i vodom 2017. doveo je tri stručnjaka u Stockholm.

*Gore lijevo: Prekogranične zdravstvene prijetnje uključuju infekcije koje se prenose na putničkim brodovima
Desno: Grafički prikaz ECDC-a/EFSA-e s podacima o infekcijama listerijom
Dolje lijevo: Minijaturni modeli automatiziranih analizatora na mikrobiološkoj konferenciji*

** Dostupno na: <https://www.eurosurveillance.org/content/10.2807/1560-7917.ES.2017.22.23.30544>*

28 JULY
WORLD
HEPATITIS
DAY

ELIMINATE
HEPATITIS

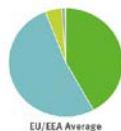
HIV
AIDS

1 December is World AIDS Day

Reported HIV transmission modes
in the EU/EEA 2016

- Sex between men and women
- Sex between men
- Injecting drug use
- Other

Source: ECDC, WHO Regional Office for Europe
HIV/AIDS surveillance in Europe 2017 - latest data

HIV, spolno prenosive bolesti i virusni hepatitis: HSH

Naslov konferencije koja se održala 2017. u Valletti na Malti bio je „Brzo iskorjenjivanje AIDS-a u EU-u: Praktične intervencije na bazi dokaza“. Konferencija predstavlja jednu od nekoliko aktivnosti ECDC-ova programa za HSH bolesti tijekom malteškog predsjedavanja. Krajem godine na konferenciji u Tallinnu u Estoniji ponovno je, uz znanstvenu pomoć ECDC-a, održana rasprava na temu eliminacije HIV-a i tuberkuloze u EU-u.

Kao pilot-projekt u okviru EPHESUS projekta izvršena je sveobuhvatna procjena sustava za nadzor HIV-a. EPHESUS je osmišljen za ojačavanje učinkovitosti i javnozdravstvene korisnosti sustava za nadzor na razini EU-a. Pilot projekt ECDC testirao je novi sustav nadzora za otpornost na lijekove protiv HIV-a i uskoro će istražiti napredni protokol o provedbi ispitivanja seroprevalencije u općoj populaciji.

Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA) i ECDC udružili su se radi održavanja mrežnog sastanka o hepatitisu. Sastanak se održao na Svjetski dan hepatitisa koji se obilježava 28. srpnja svake godine. Sudionici su raspravljali o tome kako europske zemlje mogu poboljšati nadzor virusnog hepatitisa, pratiti napredak iskorjenjivanja hepatitisa i pronaći bolji odgovor na hepatitis u osoba koje zloupotrebljavaju droge.

*Gore lijevo: Test dizajna za videoisječak za Svjetski dan hepatitisa
Gore desno: Internetski baner za Svjetski dan AIDS-a
Sredina desno: Internetski grafički prikaz ECDC-a o infekcijama HIV-om/AIDS-om
Dno: Kampanja za liječenje hepatitisa C u Madridu u Španjolskoj*

Gripa i ostali respiratorni virusi: IRV

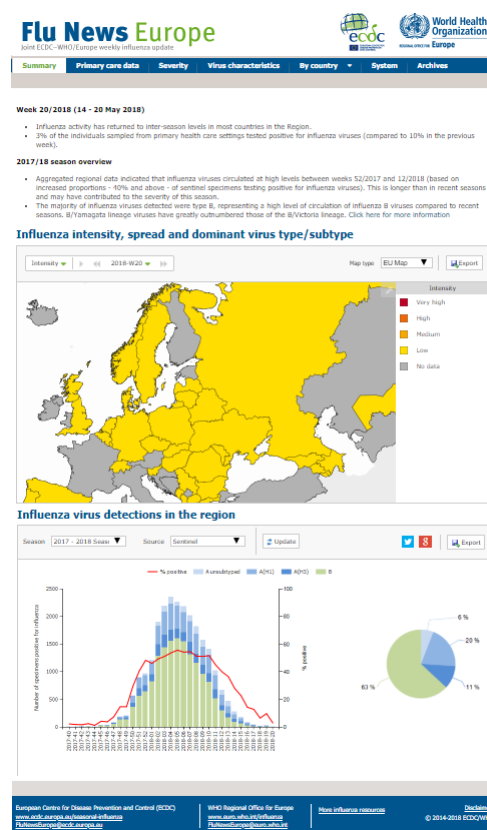
Unatoč redovitom tjednom rasporedu objavljivanja, Flu News Europe više je od običnog javnozdravstvenog biltena. Zajednički ga izdaju ECDC i Regionalni ured Svjetske zdravstvene organizacije za Europu. Taj je bilten prijeko potrebn forum za ažurirane informacije o sezonskoj gripu.

Suradnja ECDC-a i Svjetske zdravstvene organizacije u tom području 2017. obuhvatila je tehnički rad na respiratornim sincicijskim virusima, procjenu poteškoća uzrokovanih gripom i postupak odabira soja za cjepiva protiv gripe.

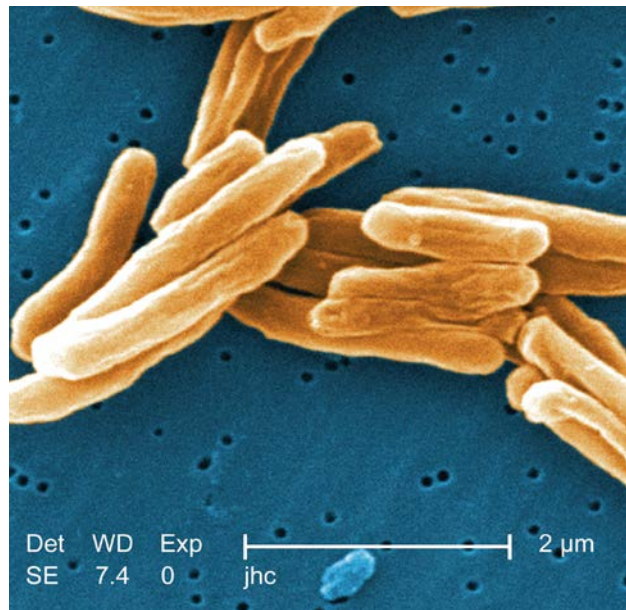
I-MOVE: Pamtljivi akronim (influenza – monitoring vaccine effectiveness in Europe) oslanja se na široku mrežu instituta za javno zdravlje u 17 država članica EU-a/EGP-a koji nadziru djelotvornost cjepiva protiv sezonske gripe diljem Europe. ECDC i dalje financira tu mrežu.

Koliko su djelotvorni antivirusni lijekovi (inhibitori neuraminidaze) u prevenciji i liječenju gripe? U stručnom mišljenju ECDC je predstavio mogućnosti uporabe antivirusnih sredstava za liječenje i profilaksu sezonske gripe.

Europska agencija za sigurnost hrane (EFSA) surađivala je s ECDC-om na stvaranju novog izvješća o ocjeni ptičje gripe: „Pregled ptičje gripe“. Izvješće će se ažurirati četiri puta godišnje.

Gore: Farma pilića u provinciji Guangxi, Kina
Dno: Cjepiva protiv gripe
Desno: Karta tjednog nadzora gripe

Tuberkuloza: TB

Svake godine 24. ožujka javnozdravstvena zajednica obilježava Svjetski dan tuberkuloze. Godišnje izvješće ECDC-a o tuberkulozi koje objavljuje zajedno sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom privuklo je veliku medijsku pažnju te je uvelike citiran u danima i tjednima koji su uslijedili nakon Svjetskog dana tuberkuloze.

„Ujedinjeni radi iskorjenjivanja tuberkuloze“: Program za tuberkulozu aktiviran je u nekoliko država članica pomoću prilagođenih ponuda za obuku. Na primjer, održan je tečaj za obuku o „tuberkulozi u osjetljivim skupinama stanovništva“ u Bugarskoj. U okviru programa za stručnjake za tuberkulozu iz Bugarske, Estonije, Latvije, Litve i Rumunjske organiziran je i posjet („Od bolnice do ambulantne njege“) u Finsku.

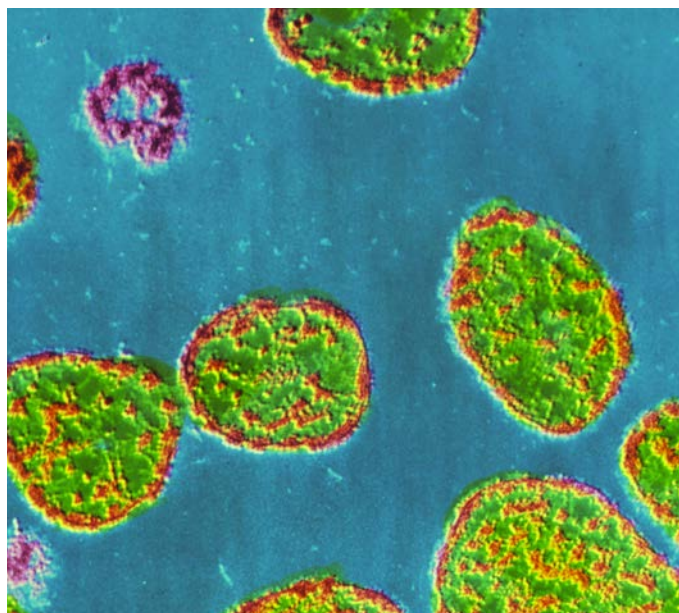
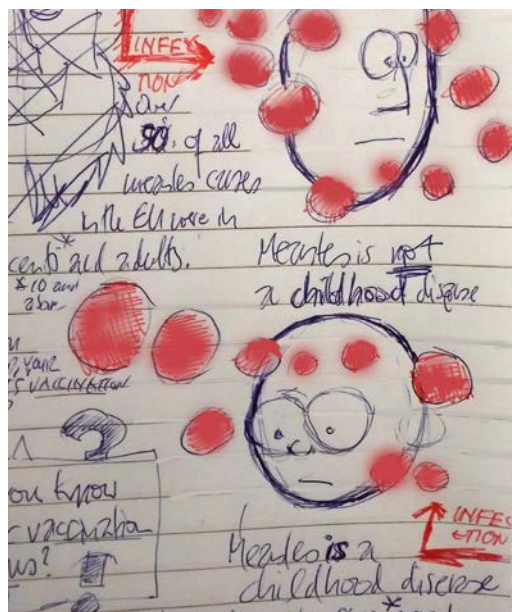
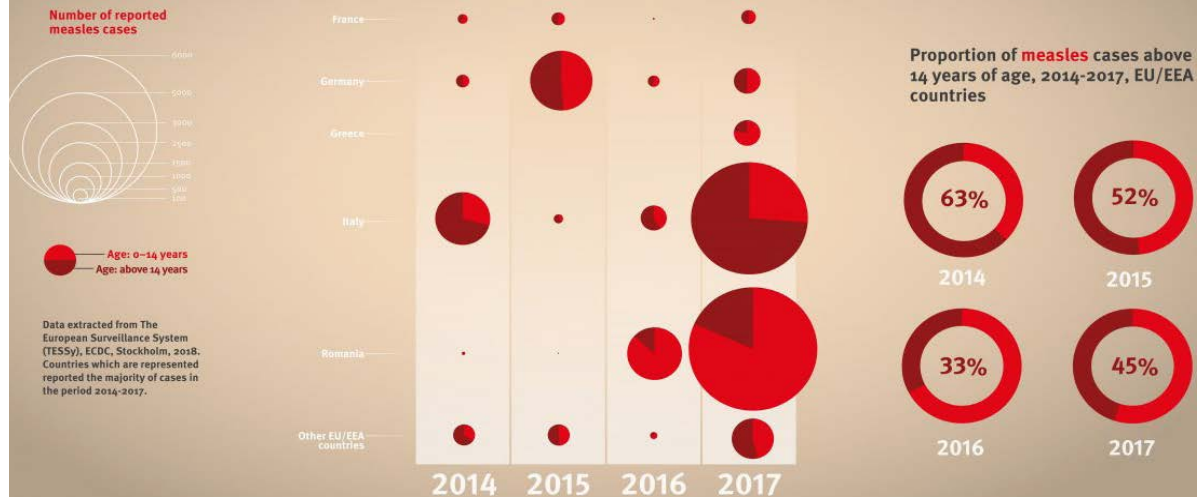
Nadzor tuberkuloze i dalje je visoko na popisu prioriteta u planu Centra: ECDC podržava mrežu za nadzor bolesti tuberkuloze i mrežu referentnih laboratorija za tuberkulozu. Centar koordinira i vanjsku procjenu kvalitete (EQA) za laboratorije za tuberkulozu. U okviru postupka za vanjsku procjenu kvalitete, svi laboratoriji koji sudjeluju primaju pojedinačna izvješća s rezultatima procjene. Rezultati vanjske procjene kvalitete objavljuju se u anonimnom obliku, ali jasno pokazuju mogu li referentni laboratoriji u Europi kao cjelina pružiti odgovarajuću dijagnostiku za europske građane.

ECDC pridonosio je prvoj ministarskoj konferenciji o tuberkulozi Svjetske zdravstvene organizacije koja je održana u studenom 2017. u Moskvi: „Iskorjenjivanje tuberkuloze u eri održivog razvoja: višesektorski odgovor“. Na kraju konferencije 75 ministara zdravstva potpisalo je moskovsku deklaraciju o iskorjenjivanju tuberkuloze.

*Gore: Direktorica Andrea Ammon na događaju u vezi s tuberkulozom u Bruxellesu
Dolje lijevo: Medij Loewenstein-Jensen je medij za razvoj koji se koristi za kulturu mikrobakterije tuberkuloze
Dolje desno: Mikrobakterija tuberkuloze*

Measles affects all age groups

Measles is an acute, highly contagious disease capable of creating epidemics. It can be contracted at any age. Vaccination is the best way to protect yourself and others against measles, regardless of age. Check your vaccination status.

Bolesti koje se mogu spriječiti cijepljenjem: VPD

Ono što možda izgleda kao rutinski nadzor bolesti zapravo je ključni dio u prevenciji bolesti: stalni nadzor ospica i redovita izvješća o ospicama ključni su elementi u iskorjenjivanju ospica. ECDC-ova izvješća o ospicama pružaju “podatke potrebne za djelovanje” koji državama članicama pomažu u cilju eliminacije koji je naveden u Akcijskom planu Svjetske zdravstvene organizacije za cijepljenje u Europi za 2014. – 2020.

U travnju 2017. ECDC objavio je sveobuhvatno izvješće o elektroničkim informacijskim sustavima imunizacije u EU-u. To je izvješće ključan alat za poboljšavanje izvedbe programa imunizacije.

Ovom je godinom dominirao rad ECDC-a na otporu cijepljenju u Europi. Publikacije obuhvaćaju katalog intervencija za rješavanje otpora cijepljenja, priručnik za društvene mreže koji podržava nacionalne kampanje tijekom Europski tjedan imunizacije i brzu procjenu rizika u vezi sa stalnim izbijanjima ospica.

Novoosnovana tehnička savjetodavna skupina okupila je stručnjake za komunikaciju i imunizaciju koji su razvili komunikacijske strategije o povećanju stopa procijepljenosti u Europi. ECDC organizirao je i radio-nicu tijekom 2017. Europskog zdravstvenog foruma u Gasteinu o „Rješavanju otpora cijepljenju u postčinjeničnom dobu“.

Raspored cijepljenja u EU-u i dalje je jedna od najposjećenijih značajki na internetskom portalu ECDC-a s 52 000 posjeta u 2016. godini i 224 000 prikaza stranice.

*Gore: Ospice pogađaju sve dobne skupine, ECDC-ova infografika
Dolje lijevo: Imate li ideju za kampanju cijepljenja? Slikarski blok
Dolje desno: Prijenosni elektronski mikroskop viriona (virusnih čestica)
virusa rubeole koji izbija iz površine zaražene stanice (nije vidljiva)*

Gore lijevo: Kohorta istraživačkog programa ECDC-a 2017.
 Gore desno: Petrijeve zdjelice s komarcima Culex i Aedes
 Dno: Ines Steffens, glavna urednica Eurosurveillancea, na konferenciji ESCAIDE 2017.

Komunikacija i obuka

Širenje informacija, prenošenje znanja

Komunikacijske aktivnosti ECDC-a usko su povezane s njegovim programima sprečavanja bolesti. Urednici ECDC-a osiguravaju jedinstvenu komunikaciju Centra. Web-urednici održavaju internetske portale ECDC-a, dok tim za medije prikuplja upite novinara, korisnika društvenih mreža i javnosti. Višesektorski timovi kao što su znanstvenici, spisatelji, urednici, grafički dizajneri razvijaju sadržaj kao što su alati za kampanje, grafički prikazi ili videoisječci. Na taj se način brinu i za znanost i za vizualne materijale. Sve veća prisutnost na društvenim mrežama naglašava ECDC-ovu posvećenost brzom i učinkovitoj komunikaciji: Centar je aktivan na Twitteru i održava prisutnost na Facebooku. Videozapisi su dostupni na platformi Vimeo i YouTube kanalu ECDC-a.

2017. pokrenut je web-portal ECDC-a s novim dizajnom. Na njemu je dostupno više od 200 publikacija koje je ECDC objavio 2017., kao i obilježje informacija i podataka.

Nadzor bolesti

Mrežna stranica *Eurosurveillance* obnovljena je tijekom 2017. Sada sadrži mjerne podatke o člancima,

prilagođena upozorenja, poboljšanu funkciju pretraživanja i praćenje navoda.

Eurosurveillance jedan je od deset najboljih časopisa o zaraznim bolestima s čimbenikom učinka od 7,2, što je najviši rang tog časopisa u povijesti. Časopis je tijekom 2017. primio više od 900 podnesaka, dok su objavljene 203 stavke. *Eurosurveillance* nastavio je svoj angažman na društvenoj mreži Twitter te je počeo djelovati na LinkedInu. Urednici časopisa ostvarili su proaktivnu interakciju s publikom pomoću prezentacija na znanstvenim konferencijama i sastancima.

Obuka

Posvećenost ECDC-a cjeloživotnom učenju odražava se u novom programu neprekidnog profesionalnog razvoja koji je već omogućio osposobljavanje za 400 eksternih sudionika.

ECDC-ov istraživački program koji sadrži dva odjela EPIET i EUPHEM imao je 37 diplomaca u 2017.

Pod budnim okom: motrenje bolesti

Obavješćivanje o epidemijama i odgovor

Od samog pokretanja nadzor i praćenje bolesti temelji se aktivnosti ECDC-a. Centar promatra nadzor bolesti kao kontekstualnu, a ne izoliranu disciplinu: samo u kombinaciji s drugim funkcijama iz područja javnog zdravlja kao što su znanstveno savjetovanje, pripravnost, odgovor, obuka i komunikacija o zdravlju Centar može ostvariti svoj puni potencijal i postati predvodnik u zaštiti javnog zdravlja u Europi.

Broj brzih procjena rizika izrađenih u 2017. godini dokaz je ECDC-ove sposobnosti da brzo odgovori na epidemiološke prijetnje: u 38 brzih procjena rizika ECDC je naveo korisne osnovne informacije i sažete analize prijetnji. ECDC je objavio i 55 ažuriranja o epidemijama na svojoj internetskoj stranici, od kojih je 22 o izbijanjima ospica u Europi.

ECDC je primijenio je metodologiju i procedure za brzu procjenu rizika da bi što više unaprijedio dosljednost metoda i osigurao uključenost država članica EU-a/EGP-a i međunarodnih agencija.

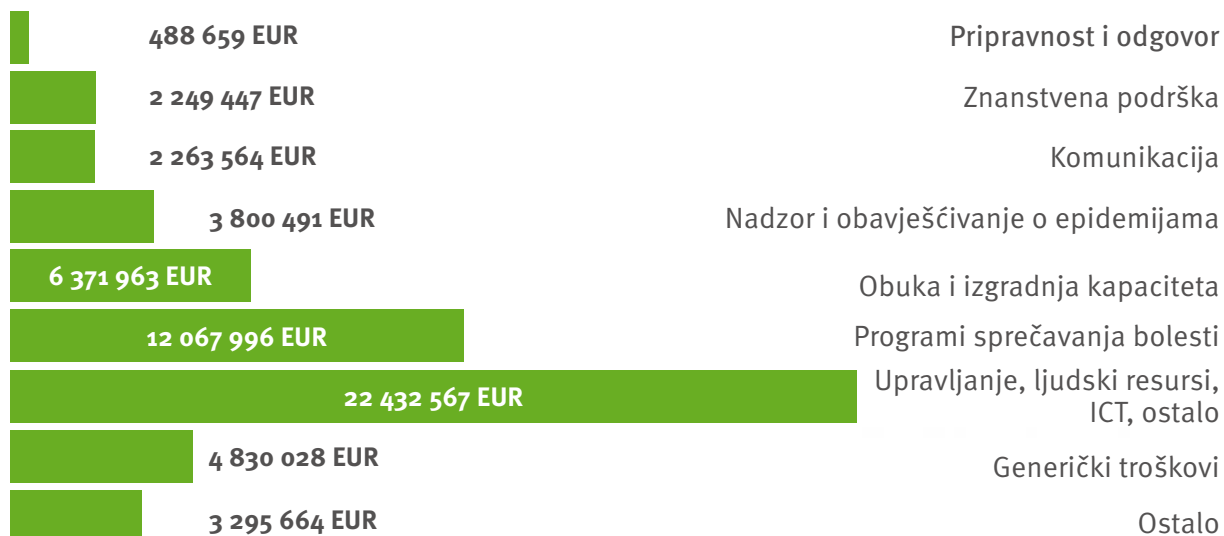
Izbijanja Zika virusa i 2017. izazivala su zabrinutost. ECDC redovito je ažurirao karte o prijenosu Zika virusa u zahvaćenim područjima na temelju kategorizacije epidemioloških profila virusa Zika koje je Centar razvio u suradnji sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom i CDC-om iz SAD-a. ECDC izradio je i bazu podataka za različite vrste virusa gripe.

ECDC nadzirao je situaciju u Brazilu u pogledu žute groznice i procijenio rizik za putnike.

Dosad je više od 2 700 korisnika instalirao aplikaciju Threat Report (izvješće o prijetnjama) za mobilne uređaje i preuzeo ukupno 17 000 dokumenata ECDC-a.

*Gore lijevo: Leglo komarca Aedes aegypti uzgojeni u vodi prije sterilizacije
Gore desno: Lovac na viruse na jedan dan: kartonski lik u prirodnoj veličini na konferenciji ESCAIDE u Stockholmu
Sredina lijevo: Prezentacija na konferenciji ESCAIDE
Dno: Sastanak nacionalnih kontaktnih točaka u Stockholmu (pripravnost i odgovor, otkrivanje prijetnje)*

ECDC-ov proračun za 2017.

Nove prostorije ECDC-a u Solni, pet kilometara sjeverno od Stockholma.

ECDC u brojkama

Sastav osoblja ECDC-a prema nacionalnosti

Dana 31. prosinca 2016. ECDC je zapošljavao ukupno 263 članova osoblja.

**Europski centar za sprečavanje
i kontrolu bolesti (ECDC)**

Gustav III:s Boulevard 40
169 73 Solna, Švedska

Tel. +46 (0)8 58 60 10 00
Faks +46 (0)8 58 60 10 01
www.ecdc.europa.eu

Agencija Europske unije
www.europa.eu

Pretplatite se na naše publikacije
www.ecdc.europa.eu/en/publications

Obratite nam se
publications@ecdc.europa.eu

 Pratite nas na Twitteru
[@ECDC_EU](https://twitter.com/ECDC_EU)

 Pratite nas na Facebooku
www.facebook.com/ECDC.EU

Publications Office

ISBN 978-92-9498-207-0